

ПРАВИЛА ЗА ОЦЕНКА И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА НА ДОГОВОРЕН ФОНД „СМАРТ ГЛОБАЛ ФЪНД“

С настоящите правила се урежда организационната структура и нивата на отговорност по управлението на риска в управляващото дружество (УД), правилата и процедурите за установяване, оценяване, управление и наблюдение на рисковете, на които е изложен или може да бъде изложен управляваният от управляващо дружество „Смарт Фънд Асет Мениджмънт“ ЕАД (Управляващо дружество или УД) договорен фонд „Смарт Глобал Фънд“, (ДФ или Фонда).

I. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. (Изм. с Решение на Съвета на директорите №136/10.02.2021 г.) (1) Настоящите правила регламентират модела за идентифициране, измерване, анализ и управление на рисковете, свързани с портфейла на договорен фонд „Смарт Глобал Фънд“, управляван от УД „Смарт Фънд Асет Мениджмънт“ ЕАД

(2) (Нов, Решение на Съвета на директорите №207/16.2023 г.) Целта на правилата е осъществяването на постоянно наблюдение и оценка на риска на всяка една позиция в портфейла и нейното влияние на рисковия профил на целия портфейл.

Чл.2. (1) (Нова - Изм. с Решение на Съвета на директорите №207/16.01.2023 г.) Настоящите правила уреждат и ефективни процедури за установяване на рисковете, с помощта на които управляващото дружество може за управляваната от него колективна инвестиционна схема да оцени степента, в която тя е изложена на пазарен риск, ликвиден риск, рискове за устойчивостта и риск на насрещната страна, както и на всички други рискове, включително оперативните рискове, които могат да бъдат съществени за колективната инвестиционна схема.

(2) (Изм. с Решение на Съвета на директорите № 207/16.01.2023 г.) Правилата за управление на риска са част от инвестиционната политика на Фонда.

Чл.3. Управляващото дружество идентифицира и измерва всички рискови фактори, свързани с отделните инструменти в портфейла по чл. 1, след което измерва общата експозиция на портфейла към тези фактори и взема решения за лимити, толерантност и управление на рисковете на портфейлно ниво.

II. ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА

Чл.4.(1) Организационната структура в управляващото дружество, свързана с управлението на риска е, както следва:

1. Съвет на директорите;
2. (Изм. с Решение на Съвета на директорите №143/25.03.2021 г.) Изпълнителни директори/Прокуриснт;
3. Инвестиционен комитет;

4. Отдел „Управление на риска”;
5. Отдел „Нормативно съответствие”;
6. Отдел „Счетоводство и бек офис”.

(2) Когато организационната структура, определената в ал. 1, е друга или се промени, следва да се гарантира спазването на основния принцип за разделянето на отговорностите между служителите с цел предотвратяване конфликти на интереси.

Чл.5.(1) Съветът на директорите на УД има следните отговорности по управление на риска:

1. Приема, съответно променя и допълва настоящите правила и следи за необходимостта от тяхната актуализация;
2. Определя рисковия профил на Фонда, съответно неговата рискова политика;
3. Контролира рисковите фактори за Фонда, чрез обсъждане на доклади, внесени от Изпълнителния директор и взема решения в границите на своите правомощия;
4. Извършва периодичен, ежегоден преглед на политиките и стратегиите за управление на рисковете;
5. Взема решения за кадрово, софтуерно и друго осигуряване на дейностите по управление на риска;
6. Следи за спазването на настоящите правила и участва активно в процеса по управлението на риска.

Чл.6. (Изм. с Решение на Съвета на директорите №143/25.03.2021 г.) Изпълнителните директори/Прокуристът на Управляващото дружество имат следните отговорности по управлението на риска:

1. Организируют работата по правилно провеждане на приетата от Съвета на директорите политика по управление на риска;
2. Контролират спазването на рисковата политика, определена от Съвета на директорите;
3. Създават организация на работа, която осигурява спазването на определените лимити и нива на риск;
4. Следят за съответствие на използваните от съответните служители процедури по измерване, наблюдение и оценка на риска с приетите вътрешно-дружествени документи от Съвета на директорите;
5. Вземат решения за кадрово, материално-техническо и методическо осигуряване на дейностите по управление на риска;
6. Осигуряват на отдел „Управление на риска” съответните правомощия и достъп до цялата информация, необходими за изпълнение на функциите му по чл. 8.

Чл.7.(1) (Изм. с Решение на Съвета на директорите №207/16.01.2023 г.) Инвестиционният комитет се създава с цел да подпомага, консултира и обсъжда инвестиционните решения, свързани с портфейла на Фонда.

(2) Основните правомощия на Инвестиционния комитет са:

1. Да дава препоръки за стратегията, балансирането и ребалансирането на портфейла на Фонда;
2. Да дава препоръки на инвестиционните консултанти, свързани с откриване или закриване на инвестиционни позиции в портфейла на Фонда;
3. Да дава предложения и да одобрява направени такива от отговорните служители в УД, за бенчмарк на портфейла на Фонда.

(3) (Нова, Решение на Съвета на директорите №143/25.03.2021 г.)
Управляващото дружество може да реши в определен момент с оглед мащаба на дейността да не сформира „Инвестиционен комитет“, ако това няма да доведе до съществени резултати в процеса по управление на риска, като например ситуации, в които фондът за определен период от време се състои само от парични активи по обективни причини като корпоративни промени, в резултат на които броят на дяловете и/или броят на инвеститорите временно са намалени, включително като сума.

Чл.8.(1) Отдел „Управление на риска” действа независимо от другите отдели в управляващото дружество, отчита се пряко пред управителния орган и има следните функции:

1. разработва и прилага системата за управление на риска на Фонда;
2. изпълнява правилата и процедурите по управление на риска;
3. гарантира съответствието с одобрената вътрешна система за ограничаване на риска на ДФ, включително с нормативно определените лимити за стойността на общата рискова експозиция и риска на насрещната страна;

4. консултира управителния орган на управляващото дружество относно определянето на рисковия профил на ДФ;

5. (Нова, Решение на Съвета на директорите №207/16.01.2023 г.) извършва периодични, но не по-малко от веднъж годишно стрес тестове на ликвидността и сценарийни анализи, с цел подготовка за извършване на действия в случай на настъпване на рисковете, възникващи от потенциални промени в пазарните условия, които може да повлияят неблагоприятно на колективната инвестиционна схема, съгласно Политика за провеждане на стрес тестове за ликвидността, приети от Съвета на директорите;

6. (Нова, Решение на Съвета на директорите №207/16.01.2023 г.) може да извършва стрес тест на ликвидността на всеки три месеца или по-често, или при възникване на необходимост, като се взема предвид ликвидността на колективната инвестиционна схема и нейните активи, като честотата на извършване на стрес тестове на ликвидността е адаптирана към вида и характеристиките на колективната инвестиционна схема.

7. (Нова, Решение на Съвета на директорите №207/16.01.2023 г.) установява, прилага и поддържа подходящи процедури, които осигуряват предприемането на навременни коригиращи действия в най-добрия интерес на притежателите на дялове, в случай на настъпване на предвиджани/предвидими нарушения на системата за вътрешните рискови лимити по т. 3.

8. (Нова, Решение на Съвета на директорите №207/16.01.2023 г.) при извършването на стрес теста на ликвидността на база Политиката за провеждане на стрес тестовете за ликвидността отчита:

- 8.1. рисковите фактори, които могат да окажат влияние върху ликвидността на Договорния фонд;

- 8.2. видовете и тежестта на сценариите, които се използват за създаване на неблагоприятни условия. Те трябва да са достатъчно тежки, но реалистични, и да се основават на ликвидните рискове, произтичащи от активите и пасивите на счетоводния баланс на колективната инвестиционна схема, както и от цялостния ѝ ликвиден профил;

- 8.3. допусканията относно поведението на инвеститорите (брутни и нетни обратни изкупувания) и ликвидирание на активи;

8.4. сложността на модела на стрес теста на ликвидността, която трябва да отчита инвестиционната стратегия на колективната инвестиционна схема в цялост, състава на портфейла, инструментите за управление на ликвидността и използването на ефективни техники за управление на портфейла;

8.5. рисковете, свързани с инвестиции в по-малко ликвидни активи и пасиви.

9.1. (Нова, Решение на Съвета на директорите №207/16.01.2023 г.) За извършения стрес тест на ликвидността изготвя и предоставя на изпълнителните директори/прокуриста на дружеството доклад, съдържащ резултати, които:

а) удостоверяват дали ликвидността на колективната инвестиционна схема съответства на приложимите правила и условията за обратно изкупуване, предвидени в документацията на колективната инвестиционна схема;

б) допринасят за управлението на ликвидността на колективната инвестиционна схема в най-добър интерес на инвеститорите, включително при планирането на периоди на повишен риск, свързан с ликвидността;

в) спомагат за идентифициране на потенциални слабости в ликвидността на дадена инвестиционна стратегия и съдействат при вземането на инвестиционни решения;

г) подпомагат наблюдението и вземането на решения за управление на риска, включително определянето на съответни вътрешни ограничения от страна на управляващото дружество по отношение на ликвидността на колективната инвестиционна схема като допълнителен инструмент за управление на риска;

д) подпомагат управляващото дружество при подготовката на колективната инвестиционна схема за криза и за планиране на действия при извънредни ситуации.

Докладът по т.9.1 . по-горе се представя в Комисията за финансов надзор в срок 30 дни след приключване на проведените стрес-тестове, като дружеството уведомява заместник-председателя на Комисията.

10. (Изм. с Решение на Съвета на директорите №207/16.01.2023 г. – предишна т. 5) докладва редовно пред Съвета на директорите и Изпълнителните директори, когато е приложимо, относно:

а) съответствието между текущото ниво на риск, на което е изложен ДФ и одобрените рискови профили на Фонда;

б) съответствието на ДФ с вътрешната му система за ограничаване на риска;

в) адекватността и ефективността на процеса за управление на риска и по-специално показващ дали са предприети подходящи коригиращи мерки в случаите, когато са констатирани недостатъци;

11. (Изм. с Решение на Съвета на директорите №207/16.01.2023 г. – предишна т. 6) докладва редовно пред висшето ръководство, представяйки текущото ниво на риск, на което е изложен ДФ и за текущите или предвиждани нарушения на ограниченията, като по този начин се осигурява предприемането на навременни и подходящи действия;

12. (Изм. с Решение на Съвета на директорите №207/16.01.2023 г. – предишна т. 7) извършва преглед и подпомага организацията и процедурите за оценка на извънборсовите деривативи.

(2) Служителите от отдел „Управление на риска” трябва да притежават подходяща квалификация за изпълнение на възложените им дейности.

III. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА РИСКОВЕТЕ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА И ИНВЕСТИЦИИТЕ

Чл.9.(1) Процесът по установяването, управлението и наблюдаването на рисковете има за цел да редуцира влиянието на външните и вътрешните рискови фактори върху инвестициите, включително на рисковете, произтичащи от макроикономическата среда.

(2)Процедурите за управление на риска включват:

1. идентификация на риска;
2. оценка на риска;
3. избор на стратегия по отношение на риска;
4. избор на начини за намаляване степента на риска;
5. контрол на нивото на риска.

(3)Оценяването, анализът и мониторингът на рисковите фактори се извършват ежедневно от служителите в отдел „Управление на риска”.

Чл.10.(1)Рисковите фактори, които оказват влияние върху инвестициите, управлявани от УД са:

1. пазарен риск - възможността да се реализират загуби поради неблагоприятни изменения в цените на ценни книжа, пазарните лихвени проценти, валутни курсове и други. Компонентите на пазарния риск са:

а) лихвен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга поради изменение на нивото на лихвените проценти;

б) валутен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга или депозит, деноминирани във валута, различна от лев и евро, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лева или евро;

в) ценови риск, свързан с инвестиции в акции или други дялови ценни книжа - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

2. кредитен риск – възможността от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите в които те извършват дейност. Компонентите на кредитния риск са:

а) контрагентен риск – рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки;

б) сетълмент риск – рискът, възникващ от възможността Фонда да не получи насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сетълмент, след като той е изпълнил задълженията по дадени сделки към този контрагент;

в)инвестиционен кредитен риск – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена дългова ценна книга, поради кредитно събитие при емитента на този инструмент;

3. операционен – възможността да се реализират загуби, свързани с грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно

квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, включително и правен риск;

4. ликвиден риск – възможността от загуби от наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения;

5. риск от концентрация – възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към емитенти, групи свързани емитенти, емитенти от един и същ икономически отрасъл или географска област или възникнал от една и съща дейност, което може да причини значителни загуби, както и рискът, свързан с големи непреки кредитни експозиции.

6. Инфлационен риск – вероятност от повишаване на общото равнище на цените в икономиката, вследствие на което намалява покупателната способност на местната валута. Възможно е ръстът от инфлацията да компенсира значителна част или целия доход на притежателите на дялове от Договорния фонд, поради което инвеститорите да не получат реален доход или той да е незначителен.

(2) Системни рискове – зависят от общите колебания в икономиката и пазарите като цяло и могат да се разделят на макроикономически, лихвен, валутен, инфлационен, политически, нормативен, непредвидими събития. Управляващото дружество не може да влияе върху системните рискове, но ги отчита и се съобразява с тях.

(3) (Нова, Решение на Съвета на директорите №207/16.01.2023 г.) Рискове за устойчивостта – са събития или условия от екологично, социално или управленско естество, които ако настъпят, могат да причинят или потенциално съществено отрицателно въздействие върху стойността на инвестициите.

1. Управляващото дружество взема предвид принципно в дейността си факторите за устойчивост, които могат да бъдат екологични, социални и свързаните със служителите въпроси, както и въпроси, свързани със значението на правата на човека и с борбата с корупцията и подкупите („фактори за устойчивост“) и рисковете за устойчивостта.

2. Управляващото дружество е приело Политика на УД „Смарт Фънд Асет Мениджмънт“ ЕАД, свързана с оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги и извършва съответните оповестявания в тази връзка. Документът е публикуван на сайта на Управляващото дружество: <https://smartfund.bg/>.

3. Управляващото дружество не фокусира инвестирането на активи на Договорния фонд във финансови инструменти, свързани с рискови фактори, с оглед устойчивостта като например събитие или условие от екологично, социално или управленско естество, което ако настъпи, може да причини действително или потенциално отрицателно въздействие върху стойността на инвестицията.

IV. ИЗМЕРВАНЕ НА РИСКОВЕТЕ. ПАЗАРЕН РИСК

Чл.11. Управляващото Дружество прилага краткосрочна и дългосрочна стратегия за управление на пазарния риск, свързан с осъществяването на дейността на Фонда.

Чл.12.(1) Управляващото дружество измерва лихвения риск като компонент от пазарния, чрез изчисляването на дюрация. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на дадена ценна книга към изменението на нивото на лихвените проценти. УД използва метода на модифицираната дюрация, за да измери лихвения риск, свързан с всяка ценна книга, базирана на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси, базирани на лихвени проценти, и фючърси базирани на облигации.

(2) Дългосрочната стратегия за управление на лихвения риск включва определяне на целеви стойности на чувствителността на портфейла към изменението на нивото на лихвените проценти, съгласно инвестиционните цели и политика на Фонда.

(3) Краткосрочната стратегия включва ежеседмично определяне на чувствителността на дадена ценна книга към изменението на нивото на лихвените проценти.

Чл.13.(1) Управляващото дружество измерва валутния риск за всяка валута, различна от лев и евро, прилагайки краткосрочна и дългосрочна стратегия.

(2) Дългосрочната стратегия за управление на валутния риск включва лимити на инвестиране в отделни валути различни от лев и евро съгласно пазарните условия, макроикономически, политически, военен и други вероятни рискове.

(3) Краткосрочната стратегия за управление на валутния риск включва измерване чрез използване на историческата волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото, корелация в изменението на отделните валути и промяната на корелацията им във времето с курса на еврото.

Показателите от предходната алинея се изчисляват ежедневно.

Чл.14.(1) Управляващото дружество измерва ценовия риск, свързан с инвестиции в акции, чрез един от приложимите за съответния пазар на ценни книжа количествени методи:

1. Историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение;
2. При невъзможност за прилагане на точка 1, УД използва стандартното отклонение на избрания индекс на регулирания пазар, на който се търгуват дадените акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите;
3. В коефициента към индексите на съответните пазари /взаимовръзката между цената на отделната акция и цената на пазара като цяло/.

(2) Показателите от предходната алинея се изчисляват веднъж в месеца.

(3) Дългосрочната стратегия за управление на ценовия риск е портфейлът на Фонда да бъде достатъчно добре диверсифициран по държави, компании, отрасли и валути така, че основният риск, който да се носи, да е пазарният риск като цяло и да се минимизира специфичното влияние на отделните компании. УД ще се стреми инвестицията в никоя отделна държава и съответно политическите и макроикономическите рискове, присъщи само на нея, да не влияят прекалено силно на резултатите на Фонда.

(4) Краткосрочната стратегия за управление на ценовия риск включва наблюдение и измерване на историческата волатилност на отделните пазари, корелацията между тях и промените в тази корелации.

Чл.15. Общият риск на портфейла на договорния фонд се измерва чрез историческата волатилност на цената на дяловете/акциите, измерена чрез стандартно отклонение.

Чл.16. Ръководителят на отдел „Управление на риска” следи ежедневно ограниченията на инвестициите по групи финансови инструменти описани в правилата на Фонда, като по този начин осигурява спазването на определената рискова политика на ДФ по чл. 5, т. 2. Всяко преминаване на ограниченията по предходното изречение се документира от звеното за управление на риска и се докладва на управителните органи на управляващото дружество за предприемане на коригиращи действия.

КРЕДИТЕН РИСК И РИСК НА НАСРЕЩНАТА СТРАНА

Чл.17. Кредитен риск е общо рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на ценни книжа, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и неочаквани събития в държавите, в които те извършват дейност.

Чл.18. УД разглежда три основни вида кредитен риск:

1. Контрагентен риск е рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки. Експозицията на ДФ към насрещната страна по сделка с извънборсово търгувани деривативни инструменти може да бъде намалена като се използва обезпечение, което трябва да бъде достатъчно ликвидно. Обезпечението е ликвидно, ако то може да бъде продадено на цена, която е близка до неговата оценка преди момента на извършване на продажбата;

2. Сетълмент риск е рискът, възникващ от възможността Фонда да не получи насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сетълмент, след като те са изпълнили задълженията по дадени сделки към този контрагент. УД измерва този риск чрез стойността на всички неприключили сделки с една насрещна страна като процент от стойността на управлявания портфейл. Не се включват сделките сключени при условие на сетълмент DVP (доставка срещу плащане) и на пазари с функциониращ клирингов механизъм.

3. Инвестиционен кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена дългова ценна книга поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. УД извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на:

- а) Финансовите отчети на емитента;
- б) Капиталовата структура на емитента;
- в) Обезпечението на емисията, в случаите когато емисията е обезпечена;
- г) Управлението и репутацията на емитента.

Чл.19. Лимитите за сделки и нивата на риск, свързани с кредитния риск, се одобряват и преразглеждат на тримесечие от Съвета на директорите на УД по предложение на отдел „Управление на риска”.

Чл.20.(1) Управляващото дружество прилага краткосрочна и дългосрочна стратегия за управление на кредитния риск и риска на насрещната страна.

(2) Краткосрочната стратегия за управление на кредитния риск и риска на насрещната страна включва:

1. текуща и последваща оценка на кредитния риск на финансови инструменти в портфейла на Фонда, чрез качествен и количествен анализ на базата на финансовите отчети на емитента, обезпечението на емисията, управлението и репутацията на емитента или използване на присъдения му външен кредитен рейтинг за целите на оценката;

2. текуща и последваща оценка на кредитния риск на насрещната страна по извънборсови сделки посредством качествен и количествен анализ на базата на финансовите отчети на контрагентите по извънборсови сделки, предоставеното обезпечението (в случай на наличие на такова), управлението и репутацията на съответния контрагент или използване на присъдения му външен кредитен рейтинг;

3. проследяване стойността и честотата на неприключилите сделки с даден контрагент;

4. ежедневен контрол по спазването на законовите и приетите вътрешни лимити за концентрация към кредитен риск;

5. постоянно наблюдение на развитието и взаимовръзките между пазарите и икономиката, което улеснява идентифицирането на потенциални рискове от концентрации на кредитен риск и факторите, които ги предизвикват.

(3) Дългосрочната стратегия за управление на кредитния риск и риска на насрещната страна включва:

1. изграждане на адекватни системи за управление на информацията, които да позволяват идентифициране на концентрации на кредитен риск и риск на насрещната страна;

2. определяне на вътрешни лимити за концентрация на кредитен риск, в съответствие с инвестиционните цели и политика на Фонда, при необходимост и по преценка на отдел „Управление на риска” и отделът/ите отговарящ/и за инвестициите и анализите;

3. преструктуриране на портфейла на Фонда в случаите на установен риск от влошаване платежоспособността на даден емитент или контрагент или група емитенти или контрагенти, установена прекомерна концентрация на кредитен риск и др. Портфейлът на Фонда се преструктурира по предложение на отдел „Управление на риска”, съгласувано с отделът/ите отговарящ/и за инвестициите и анализите.

ОПЕРАТИВЕН РИСК

Чл.21.(1) Оперативните рискове могат да бъдат:

1. Вътрешни – свързани с организацията на работата на Управляващото дружество във връзка с управлението на колективните инвестиционни схеми. Състоят се без да се ограничават до:

- а. Рискове свързани с персонал;
- б. Технологичен риск.

2. Външни – свързани с макроикономически, политически и други фактори, които оказват и/или могат да окажат влияние върху дейността на управляващото дружество във връзка с управлението на колективните инвестиционни схеми. Състоят се без да се ограничават до:

- а. Риск на обкръжаващата среда;
- б. Риск от физическо вмешателство.

Чл.22. Рисковете, свързани с дейността на договорния фонд се оценяват с една от следните оценки:

1. нисък – когато всички рискове са покрити с адекватни контролни процедури с висока ефективност и липсват или са налице незначителни отклонения;
2. среден – когато всички рискове са покрити в известна степен с контролни процедури с недостатъчна ефективност;
3. висок – когато не всички рискове са покрити с контролни процедури и/или процедурите на предварителния контрол липсват или не действат ефективно, в резултат на което е нарушено спазването на принципите за добро управление и прозрачност.

Чл.23.(1) Рискове, свързани с персонала, това са рисковете от загуби, свързани с възможността от грешки, недобронамереност, недостатъчна квалификация, неблагоприятни изменения в трудовото законодателство.

(2) Методи за управление на рисковете, свързани с персонала:

1. Ясно дефиниране на вътрешни правила относно правата и задълженията на служителите;
2. Ясно дефинирани вътрешни правила за достъп до информационните системи и бази данни на управляващото дружество;
3. Регулярни обучения на персонала по теми свързани с финансова теория и практика, управление на риска, нормативната база, имащи отношение към дейността на колективните инвестиционни схеми, информационни технологии и сигурност и други;
4. Регулярни срещи между отделните звена на управляващото дружество за обмяна на опит, впечатления и препоръки, по отношение на източниците на риск и търсене на решения за управлението и минимизирането им;
5. Ежегодни събеседвания и оценка на персонала;
6. Поддържане на отворени, открити комуникации между различните звена в управляващото дружество;

Чл.24.(1) Технологични рискове, това са рисковете, свързани със загуби, обусловени от несъвършенството на използваните технологии - неадекватност на провежданите операции, липса на прецизност на методите на обработка на данните, ниско качество на използваните данни.

(2) Методи за управлението на технологичните рискове:

1. архивиране на информационната система на колективните инвестиционни схеми;
2. Процедура за възстановяване на работоспособността на информационната система на колективните инвестиционни схеми;
3. Организация и управление на достъпа на потребителите до информационната система на колективните инвестиционни схеми;
4. Дефиниране на различни класове информация съхранявана в УД;
5. Дефиниране на нива на достъп на служителите на управляващото дружество според длъжностната им характеристика.

Чл.25.(1) Риск на обкръжаващата среда, това са рисковете, свързани с възможните загуби, свързани с изменения в средата от нефинансов характер, в която оперира Фондът - изменения в законодателството, политически изменения, изменения в данъчната система.

(2) Методи за управление на рисковете свързани с обкръжаващата среда:

1. Поддържане на актуална база данни с нормативната регламентация, имаща отношение към дейността на колективните инвестиционни схеми;
2. Използване на външни консултанти и юридически кантори в случай на необходимост за имплементиране на нормативните изисквания спрямо дейността на управляващото дружество във връзка с управлението на колективните инвестиционни схеми;
3. Вземане на активно участие в публичните обсъждания по отношение планирани промени в нормативната уредба, свързана с дейността на управляващото дружество във връзка с управлението на колективните инвестиционни схеми;

Чл.26.(1) Риск от физическо вмешателство – това са рисковете, асоциирани със загуби, в следствие на непосредствено физическо вмешателство в дейността на колективните инвестиционни схеми – грабеж, терористичен акт, непозволено проникване в информационната система на Фонда или Управляващото Дружество.

(2) Методи за управление на риска от физическо вмешателство:

1. Осъществяване на 24-часововидеонаблюдение и контрол на помещенията в които се намират технологичните средства и архивите на управляващото дружество във връзка с управлението на колективните инвестиционни схеми;
2. Профилактика на регулярна база на въведените системи за наблюдение и контрол;
3. Разработване на процедура за евакуация на служителите в случаите на непосредствено физическо вмешателство в дейността на колективните инвестиционни схеми;
4. Процедура за докладване на инциденти.

Чл.27. (Изм. с Решение на Съвета на директорите №136/10.02.2021 г.)Управляващото дружество управлява оперативния риск съгласно Правилата за управление на риска на управляващо дружество „Смарт Фънд Асет Мениджмънт” ЕАД. Правилата включват процедури за установяване и управление на рисковете, свързани с дейностите, процедурите и системите на управляващото дружество.

ЛИКВИДЕН РИСК

Чл.28. (Изм. с Решение на Съвета на директорите №136/10.02.2021 г.)Управляващото дружество управлява ликвидния риск съгласно Правилата за поддържане и управление на ликвидността на договорен фонд „Смарт Глобал Фънд”. Правилата посочват принципите и методите на поддържане и управление на ликвидността, както и правата и задълженията на лицата, отговорни за управлението, отчетността и вътрешния контрол на ликвидността.

РИСК ОТ КОНЦЕНТРАЦИЯ

Чл.29. (1) Рискът от концентрация се регулира от ограниченията, приложими по отношение на инвестициите на Фонда съгласно ЗДКИСДПКИ и Правилата на Фонда, които могат да бъдат следните:

1. Управляващото дружество не може да инвестира повече от 5 на сто от активите на Фонда в ценни книжа или в инструменти на паричния пазар, издадени от едно лице;

2. Управляващото дружество не може да инвестира повече от 20 на сто от активите на Фонда във влогове в едно лице по чл.38, ал.1, т.6 от ЗДКИСДПКИ;

3. Рисковата експозиция на Фонда към насрещната страна по сделка с деривативни финансови инструменти, търгувани на извън борсови пазари, не може да надхвърля 10 на сто от активите, когато насрещната страна е кредитна институция по чл. 38, ал. 1, т. 6 от ЗДКИСДПКИ, а в останалите случаи - 5 на сто от активите;

4. Управляващото дружество може да инвестира до 10 на сто от активите на Фонда в ценни книжа или в инструменти на паричния пазар, издадени от един емитент, при условие че общата стойност на инвестициите в лицата, във всяко от които Фондът инвестира повече от 5 на сто от своите активи, не надвишава 40 на сто от активите на Фонда. Ограничението по предходното изречение не се прилага относно влоговете в кредитни институции, върху които се осъществява пруденциален надзор и към сделките с извън борсово търгувани деривативни финансови инструменти с тези институции;

5. (Изм. с Решение на Съвета на директорите №143/25.03.2021 г.) Независимо от ограниченията по т. 1 - 3, колективната инвестиционна схема не може да комбинира инвестициите в прехвърляеми ценни книжа или инструменти на паричния пазар, издадени от едно лице, влоговете при това лице, както и експозицията към същото лице, възникнала в резултат на сделки с извънборсово търгувани деривативни финансови инструменти, когато в резултат на това комбиниране общата стойност на тези инвестиции ще надвиши 20 на сто от активите ѝ.

6. Управляващото дружество може да инвестира до 35 на сто от активите на Фонда в прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар, издадени от един емитент, ако те са издадени или гарантирани от Република България, друга държава членка, от техни регионални и местни органи, от трета държава или от публична международна организация, в която членува поне една държава членка;

7. (Изм. с Решение на Съвета на директорите №143/25.03.2021 г.) Прехвърляемите ценни книжа и инструментите на паричния пазар по т.6 и т.9 не се взимат предвид за целите на ограничението по т.4;

8. (Изм. с Решение на Съвета на директорите №143/25.03.2021 г.) Инвестиционните ограничения по т.т. 1-6 и т. 9 не могат да бъдат комбинирани, когато в резултат на това комбиниране общата стойност на инвестициите на колективната инвестиционна схема в прехвърляеми ценни книжа или инструменти на паричния пазар, издадени от едно лице, влоговете при това лице, както и експозицията към същото лице, възникнала в резултат на сделки с деривативни финансови инструменти съгласно т. 1 – 6 и т.9, ще надвиши 35 на сто от активите ѝ.

9. (Изм. с Решение на Съвета на директорите №143/25.03.2021 г., изм. с Решение на Съвета на директорите №213/14.02.2023 г.) Фондът може да инвестира до 25 на сто от активите си в покрити облигации. Общата стойност на

инвестициите по изречение първо, надхвърлящи ограничението по т. 1 за експозиции към един емитент, не може да надхвърля 80 на сто от активите на колективната инвестиционна схема.

10. Дружествата, принадлежащи към една група за целите на съставяне на консолидиран финансов отчет съгласно признатите счетоводни стандарти, се разглеждат като едно лице при прилагане на ограниченията по т.т. 1-9;

11. Общата стойност на инвестициите в прехвърляеми ценни книжа или инструменти на паричния пазар, емитирани от дружества в една група, не може да надвишава 20 на сто от стойността на активите на Фонда;

12. Договорният Фонд не може да придобива повече от:

а) десет на сто от акциите без право на глас, издадени от едно лице;

б) десет на сто от облигациите или други дългови ценни книжа, издадени от едно лице;

в) десет на сто от инструментите на паричния пазар, издадени от едно лице;

г) (Нова, Решение на Съвета на директорите №207/16.01.2023 г.) двадесет и пет на сто от дяловете на една и съща колективна инвестиционна схема.

13. (Изм., Решение на Съвета на директорите №207/16.01.2023 г.) Ограниченията по т.12 букви б), в) и г) не се прилагат, когато в момента на придобиване на посочените инструменти не може да бъде изчислена брутната сума на дълговите ценни книжа, на инструментите на паричния пазар или нетната стойност на емитираните ценни книжа;

14. Ограниченията по този член не се прилагат, когато се упражняват права на записване, произтичащи от ценни книжа и инструменти на паричния пазар, които са част от активите на Фонда;

14.1. При спазване на принципа за разпределение на риска Договорният фонд като КИС, наскоро получил разрешение за извършване на дейност може да не прилага ограниченията по чл. 45 – 48 от ЗДКИСДПКИ в срок до 6 /шест/ месеца от получаването на разрешението.

15. Договорният фонд не може да има експозиция, свързана с деривативни финансови инструменти, по-голяма от нетната стойност на активите му. Експозицията се изчислява, като се вземат предвид текущата стойност на базовия актив, рискът на насрещната страна по сделката с деривативния финансов инструмент, бъдещите колебания на пазара, както и необходимият период от време за закриване на позицията;

16. Договорният фонд може да инвестира в деривативни финансови инструменти при спазване на изискванията на чл. 45, ал.8,10 и 11 от ЗДКИСДПКИ и при условие че експозицията към базовите активи общо не надхвърля инвестиционните ограничения по чл.45 от ЗДКИСДПКИ.

17. (Нова, Решение на Съвета на директорите №207/16.01.2023 г.) Договорният фонд не може да инвестира повече от 10 на сто от активите си в дялове на една и съща колективна инвестиционна схема.

(2) При нарушаване на инвестиционните ограничения по причини извън контрола на УД или в резултат на упражняване на права на записване, то е длъжно приоритетно, но не по-късно от шест месеца от възникване на нарушението, чрез сделки за продажба да приведе активите на фонда в съответствие с инвестиционните ограничения, като отчита интереса на притежателите на дялове. В този случай УД е длъжно в седемдневен срок от извършване на

нарушението да уведоми КФН, като предостави информация за причините за възникването му и за предприетите мерки за отстраняването му. Информация за предприетите мерки по предходното изречение не се представя, ако нарушението е отстранено до представяне на уведомлението.

(3) При сключване на репо сделки, рисковата експозиция на Фонда към всяка отделна насрещна страна не може да надхвърля 10 на сто от активите му, когато насрещната страна е банка по чл. 38, ал. 1, т. 6 от ЗДКИСДПКИ и 5 на сто от активите в останалите случаи.

(4) (Изм. с Решение на Съвета на директорите №213/14.02.2023 г.) Ограниченията по ал. 1 не се прилагат, когато се упражняват права на записване, произтичащи от прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар, които са част от активите на колективната инвестиционна схема.

(5) (Изм. с Решение на Съвета на директорите №136/10.02.2021 г.) УД спазва и другите ограничения, предвидени в чл. 12 от Правилата на ДФ „Смарт Глобал Фънд”.

(6) (Изм. с Решение на Съвета на директорите №136/10.02.2021 г.) Не се предвижда УД да получава обезпечение за ДФ „Смарт Глобал Фънд” по-голямо от 30 % от своите активи.

Чл.30 (1) При изчисляване на рисковата експозиция на Фонда към насрещната страна, съгласно ограниченията по чл. 29, се използва положителната пазарна стойност на извънборсово търгувания деривативен договор с тази насрещна страна.

(2) Позициите на Фонда в деривативни инструменти с една и съща насрещна страна могат да бъдат нетирани, ако Управляващото дружество може да гарантира прилагането на споразуменията за нетиране с насрещната страна от името на Фонда. Може да бъде извършено нетиране само на експозиции в извънборсово търгувани деривативни инструменти с една и съща насрещна страна. Не се разрешава нетиране с други експозиции на Фонда към същата насрещна страна.

(3) Управляващото дружество може да намали експозицията на Фонда към насрещната страна по сделка с извънборсово търгувани деривативни инструменти чрез предоставяне на обезпечение. Предоставеното обезпечение трябва да бъде достатъчно ликвидно. То е ликвидно ако може да бъде продадено на цена, която е близка до неговата оценка преди момента на извършване на продажба.

(4) При изчисляване на рисковата експозиция на Фонда към насрещната страна се вземат предвид ограниченията по чл. 45, ал. 1 – 3 от ЗДКИСДПКИ ако Управляващото дружество предоставя обезпечение на насрещната страна по сделка с извънборсово търгуван деривативен инструмент от името на Фонда. Предоставеното обезпечение може да бъде отразено по нетна стойност, ако Управляващото дружество може да гарантира прилагането на споразуменията за нетиране с тази насрещна страна от името на Фонда.

(5) Ограниченията за концентрация на емитента по чл. 45 от ЗДКИСДПКИ се изчисляват въз основа на базовата експозиция, възникнала чрез използването на деривативни финансови инструменти съгласно метода на поетите задължения.

(6) При изчислението на рискова експозиция на Фонда към насрещна страна по извънборсово търгуван деривативен инструмент, Управляващото дружество

включва при изчисленията всяка рискова експозиция към насрещна страна по извънборсово търгуван деривативен инструмент.

Чл.31.(1) При нарушение на инвестиционните ограничения по чл. 29 по причини извън контрола на Управляващото дружество или в резултат на упражняване права на записване, Управляващото Дружество приоритетно, но не по-късно от шест месеца от възникване на нарушението, чрез сделки за продажба привежда активите на Фонда в съответствие с инвестиционните ограничения, като отчита интересите на притежателите на дялове.

(2) В случаите по ал. 1 Управляващото Дружество е длъжно в 7-дневен срок от извършване на нарушението да уведоми Комисията за финансов надзор, като предостави информация за причините за възникването му и за предприетите мерки за отстраняването му. Информация за предприетите мерки по изречение първо не се представя, ако нарушението е отстранено до представяне на уведомлението.

Чл.32.(1) (Изм., Решение на Съвета на директорите №207/16.01.2023 г.) Управителния орган на управляващото дружество може да установява вътрешно рискови ограничителни прагове, които са на ниво 95% от ограниченията по чл. 29.

(2) Всяко преминаване на праговете по ал. 1 се докладва незабавно на управителния орган на управляващото дружество.

V.НАБЛЮДЕНИЕ И ПЕРИОДИЧНА ОЦЕНКА ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ НА ВЪТРЕШНИТЕ ПРАВИЛА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Чл.33. Управляващото дружество задължително оценява рисковете, свързани с портфейлите на управляваните от него колективни инвестиционни схеми, използвайки данни за фиксиран период време (напр. месец, година и т.н.) като актуализира входящите данни на дневна база.

Чл.34. (1) Управляващото дружество извършва поне веднъж годишно проверка на процеса по управление и измерване на риска, която включва оценка и преглед на:

1. адекватността и ефективността на вътрешните правила за управление на риска, както и на мерките, процесите и техниките по чл. 44-46 от Наредба 44;
2. степента на спазване на правилата за управление на риска и изпълнението на мерките, процесите и техниките по чл. 44-46 от Наредба 44;
3. адекватността и ефективността на мерките, предприети за отстраняване на недостатъците в процеса на управление на риска.

(2) (Нова, Решение на Съвета на директорите №207/16.01.2023 г.) Периодичният преглед, контрол и оценка по ал. 1 за съответната година се извършват в срок 90 дни от края на годината и се документират, като се посочва датата на извършването им.

(3) (Нова, Решение на Съвета на директорите №207/16.01.2023 г.) Управляващото дружество е длъжно да уведоми Комисията за финансов надзор за всяка съществена промяна в процеса на управление на риска.

VI. ДЕРИВАТИВНИ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ И РИСКОВЕ, СВЪРЗАНИ С ТЯХ

Чл.35.(1)Управляващото дружество сключва сделки с деривативни инструменти единствено с цел управление на риска (хеджиране).

(2) Управляващото дружество търгува за сметка на колективната инвестиционна схема само с деривативни финансови инструменти, които отговарят на следните критерии:

1. деривативни финансови инструменти, включително еквивалентни на тях инструменти, задълженията по които могат да бъдат изпълнени чрез парично плащане, търгувани на регулирани пазари по чл. 38, ал. 1, т. 1 - 3 от ЗДКИСДПКИ и/или деривативни финансови инструменти, търгувани на извънборсови пазари, при условие че:

а) базовите им активи са ценни книжа, финансови индекси, лихвени проценти, валута или валутни курсове, в които договорният фонд, може да инвестира съгласно инвестиционната си политика, определена в правилата си;

б) деривативни финансови инструменти, търгувани на извънборсови пазари, които отговарят на следните условия:

б.1.) насрещната страна по сделката с тези деривативни финансови инструменти е институция – предмет на пруденциален надзор и отговаря на изисквания, определени от Комисията по предложение на заместник-председателя;

б.2.) са обект на надеждна и подлежаща на проверка ежедневна оценка и във всеки един момент по инициатива на Договорния фонд могат да бъдат продадени, ликвидирани или закрити чрез офсетова сделка по справедлива стойност.

Чл.36.(1)Деривативните финансови инструменти, в които Управляващото дружество инвестира за сметка на Фонда с цел управление на риска могат да бъдат:

1. лихвени фючърси;
2. валутни форуърди;
3. индексни фючърси;
4. фючърси върху облигации;
5. опции върху индекси;
6. опции върху акции;
7. опции върху дългови инструменти;
8. суапове;
9. варанти върху облигации;
10. варанти върху акции.

(2) Общият процент на инвестициите в деривативните финансови инструменти, описани по-горе спрямо общите активи на фонда не трябва да надвишават 30 %.

Чл. 37. Рисковете, свързани с деривативните инструменти, са:

1. Пазарен риск на хеджиращите инструменти - рискът от промяна в стойността на хеджиращите инструменти в резултат на промяна в лихвените проценти, цените на ценните книжа, стойностите на индексите или валутните курсове. Пазарният риск на хеджиращите инструменти се разглежда в съвкупност с риска на хеджираната позиция в портфейла. Определянето на пазарния риск на

хеджиращите инструменти се прави във връзка със структурирането на хеджиращите сделки и поддържане на ефективен хедж;

2. Кредитен риск - рискът, че насрещната страна, която дължи изпълнение по хеджиращата сделка, може да не изпълни задължението си на падежа на договора за валутен форуърд;

3. Ликвиден риск - рискът договорният фонд да не може да заеме или да излезе от дадена хеджираща позиция, без това да окаже съществено негативно влияние върху стойността на хеджиращия инструмент.

4. Базисен риск при фючърсни договори възниква, когато характеристиките на фючърския договор, с който се хеджира, се различават от тези на позицията, която се хеджира. Базисният риск е несигурността дали спредът между спот цената и фючърската цена ще се увеличи или намали през периода на хеджиращата сделка.

5. Освен горепосочените рискове, деривативните инструменти носят и допълнителни, специфични за тях рискове, като:

а) Риск от лостов ефект- неблагоприятна промяна в цената на базовия актив, курс или индекс може да доведе до загуба на инвестираната в деривата сума;

б) Риск от погрешно оценяване на дериватива - много от деривативите са сложни инструменти и често процесът на оценяването им е свързан с редица субективни преценки. В следствие на това е възможно Фондът да претърпи загуби при покупка на надценени инструменти;

в) Управленски риск - деривативите са сложни инструменти, чието правилно използване изисква разбиране както на механизма на действие на самия дериватив, така и на характеристиките на базовия актив. Комплексността на деривативите изисква прилагане на адекватни действия и средства за наблюдение, анализ на специфичните рискове и способност за прогнозиране на цените.

Основен механизъм за редуциране на риска, свързан с деривативни инструменти е диверсификацията на портфейла на Фонда и определяне на лимити за различните видове деривативни инструменти.

Чл.38. Методи за оценка на рисковете, свързани с инвестиции в деривативни финансови инструменти:

1.Пазарен риск – лихвеният, валутният и ценовият риск на базовите инструменти се измерват въз основа на описаните в раздел „Пазарен риск“ количествени методи. За оценка чувствителността на цената на опциите и вариантите към различните рискови фактори, определящи цената им, се използват следните измерители:

а) Делта – изменението стойността на опцията/варианта в резултат на промяната в цената на базовия актив;

б) Тита – изменението в стойността на опцията с приближаване на датата на падежа, при константни други фактори;

в) Вега – изменението в стойността на опцията спрямо промяната на волатилността.

2.Кредитен риск – измерва се чрез методите изложени в раздел Кредитен риск от настоящите Правила.

3.Ликвиден риск – измерва се чрез следната формула:

$$\text{Maxloss} = W \times S \times 1/2,$$

Където:

W е пазарната стойност на деривативния инструмент,

S е спредът между цена продава и купува, разделен на средната цена:

$$S = \frac{P(ask) - P(bid)}{P(bid)},$$

4. Базисен риск – експозицията към базисен риск се измерва чрез динамиката на разликата между текущата стойност на актива, който се хеджира, и договорената фючърсна цена.

5. Риск на лостовия ефект – измерва се чрез ефективността на хеджиране съгласно чл. 39.

Чл.39. Размерът на позициите в деривативни финансови инструменти, в които управляващото дружество инвестира за сметка на ДФ зависят от ефективността на хеджирането. Размерът на позицията в деривативни инструменти се определя от следните основни принципи:

1. Основен фактор, който определя ефективността на хеджиращите сделки е изборът на хеджиращ инструмент с базов актив или активи, които осигуряват най-добра корелация между цената на хеджиращия инструмент и цената, която стои в основата на съответния риск, който се хеджира.

2. Хеджирането се счита за високоефективно, ако в началото и по време на неговото съществуване се очаква измененията в справедливата стойност или паричните потоци на хеджирания актив да бъдат почти напълно компенсирани посредством измененията в справедливата стойност и паричните потоци на хеджиращия инструмент, а конкретните резултати са в рамките на 80%-125%.

Чл.40.(1) Управляващото дружество води и съхранява отчетна информация по видове хеджиращи сделки и представя в годишните и шестмесечните отчети на Фонда подробна информация относно задълженията, възникнали от сделки с деривативни инструменти по чл. 38, ал. 1, т. 7 и 8 ЗДКИСДПКИ за отчетния период, по категории сделки.

(2) При управление на активите на Фонда управляващото дружество ежедневно следи и оценява ефективността на хеджирането, като прилага принципите на приложимите Международни стандартни за финансови отчети, приети за прилагане в Европейския съюз.

VII. ОБЩА РИСКОВА ЕКСПОЗИЦИЯ, СВЪРЗАНА С ДЕРИВАТИВИ

Чл.41.(1) Общата стойност на експозицията на Фонда, свързана с деривативни финансови инструменти, не може да бъде по-голяма от нетната стойност на активите му.

(2) Когато прехвърляе ценни книжа или инструменти на паричния пазар съдържат вграден деривативен инструмент, експозицията на Фонда към този деривативен инструмент се взема предвид при изчисляването на общата експозиция по ал. 1.

(3) Експозицията в деривативни финансови инструменти се изчислява, като се вземат предвид текущата стойност на базовите активи, рискът на насрещната страна по сделката с деривативния финансов инструмент, бъдещите колебания на пазара, както и необходимият период от време за закриване на позицията.

(4) Ако Управляващото дружество прилага техники и инструменти за ефективно управление на портфейла по чл. 42 ЗДКИСДПКИ, включително споразумения за обратно изкупуване, с цел създаване на допълнителен ливъридж или излагане на пазарен риск, при изчисляване на общата рискова експозиция на Фонда управляващото дружество взема предвид и тези сделки.

Чл.42.(1) Общата рискова експозиция на Фонда се изчислява по метода на поетите задължения.

(2) УД прилага метода на поетите задължения последователно към всички позиции в деривативни финансови инструменти, включително и за вградените деривативни инструменти, независимо дали те се използват като част от общата инвестиционна политика на Фонда за целите на намаляване на риска или за целите на ефективното управление на портфейла.

(3) При прилагането на метода на поетите задължения за изчисляване на общата рискова експозиция на колективна инвестиционна схема стойността на всяка позиция в деривативен финансов инструмент се приравнява на пазарната стойност на еквивалентна позиция в базовия актив на този деривативен инструмент. Изчисленията за съответните деривативни инструменти се извършват по следния начин:

1. фючърси:

а)индексни фючърси - брой на контрактите \times номинал \times нивото на индекса;

б)лихвени фючърси - брой контракти \times номинал;

в)валутни фючърси - брой контракти \times номинал;

г)фючърси върху облигации – пазарна стойност на базовия актив, т.е. брой на контрактите \times номинал \times пазарна цена на „cheapest-to-deliver” облигация претеглена с фактора на конверсия;

д)фючърси върху акции – брой контракти \times множител \times пазарна цена на базовата акция.

2. валутни форуърди– главница (т.е. пазарна стойност на базовия актив) на форуърдния договор;

3. опции:

а) опции върху акции – брой контракти (договори) \times брой акции в един контракт \times цена на акция \times делта;

б) опции върху индекси - брой контракти \times размера на един контракт \times нивото на индекса \times делта;

в)опции върху дългови инструменти – пазарна цена на базовия актив, претеглена с делтата на опцията, т.е. главница \times цена на облигацията \times делта;

г)валутни опции – главница в съответната валута \times делта.

4. варианти:

а) варианти върху акции - брой контракти (договори) \times брой акции \times цена на акция \times делта.

б)варианти върху облигации - пазарна цена на базовия актив, претеглена с делтата на варианта, т.е. главница \times цена на облигацията \times делта.

5. лихвен суап – номинал на договор (фиксираната страна).

6. CDS:

а)при покупка на протекция – пазарната стойност на базовия актив;

б)при продажба на протекция – по-високата стойност измежду пазарната стойност на базовия актив и номиналната стойност на базовия актив.

(4) Определянето на общата рискова експозиция включва:

1. Изчисляване на експозицията, възникнала от всеки отделен деривативен инструмент.
 2. Идентифициране на споразуменията за нетиране или хеджиране. За всяко нетиране или хеджиране се изчислява нетна експозиция както следва:
 - а) брутната експозиция е равна на сумата от експозициите към отделните финансови деривативни инструменти след отчитане на нетирането;
 - б) ако споразумението за нетиране или хеджиране се отнася за позиции в ценни книжа, пазарната стойност на ценните книжа може да се използва за нетиране на брутната експозиция;
 - в) абсолютната стойност на резултата от калкулацията е равна на нетната експозиция.
 3. Общата рискова експозиция е равна на сумата от:
 - а) абсолютната стойност на експозицията по всеки отделен деривативен инструмент, неучастващ в нетиращи или хеджиращи споразумения;
 - б) абсолютната стойност на нетната експозиция, получена след отчитане на нетиращите и хеджиращите споразумения.
- (5) При изчисляване на общата рискова експозиция на Фонда, Управляващото Дружество може да вземе предвид споразумения за нетиране и хеджиране, ако тези споразумения не пренебрегват очевидни и съществени рискове и водят до явно намаляване на рисковата експозиция.
- (6) Нетиране може да се извърши между: деривативни финансови инструменти конструирани върху един и същ базов инструмент, независимо от датата на техния падеж; позиции в ценни книжа (акции, облигации и др.) и деривативни финансови инструменти с базов актив съответните ценни книжа.
- (7) Ако използването на деривативни финансови инструменти не създава допълнителен риск за Фонда, базовата експозиция не се включва в изчисляването на задължението.
- (8) При използване на метода на поетите задължения споразуменията за временно заемане на средства, сключени от името на колективната инвестиционна схема, съгласно чл. 27 ЗДКИСДПКИ не се включват при изчисляването на общата рискова експозиция.
- (9) Управляващото дружество изчислява общата рискова експозиция на Фонда най-малко един път дневно. В зависимост от инвестиционната стратегия стойността на общата рискова експозиция може да се изчислява и по-често.

VIII. СЧЕТОВОДНИ ПРОЦЕДУРИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Чл.43. Основна цел на счетоводните процедури е адекватното събиране, обработване и представяне на достоверна, систематизирана и навременна информация за степента на риск, на която са изложени колективните инвестиционни схеми, управлявани от управляващото дружество.

Чл.44. Своевременното и вярно представяне на информацията за степента на изложеност на риск пред Съвета на директорите е предпоставка за недопускане на концентрация на рисковете и понасяне на финансови загуби.

Чл.45. Счетоводните процедури трябва да осигуряват всеобхватност на стопанските процеси, като по този начин се минимизира рискът от загуба и изкривяване на информацията за моментното състояние на клиентските

портфейли или колективни инвестиционни схеми, управлявани от управляващото дружество.

Чл.46. Счетоводните процедури трябва да осигуряват подходящо структуриране на финансово-счетоводната информация за целите на управление на рисковете от управляващото дружество. Това се постига чрез детайлизиране и адекватно групиране на информацията от първичните счетоводни документи, на базата на индивидуалния сметкоплан и специализирано програмно осигуряване.

Чл.47. За осъществяване на целите, стоящи пред счетоводните процедури за управление на рисковете е необходимо съгласуваност с всички звена в управляващото дружество.

Чл.48. Предпоставките за правилното функциониране на счетоводните процедури са следните:

1. Спазване на одобрената от Съвета на директорите счетоводна политика, изработена в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети приети за прилагане в Европейския съюз;

2. Вярно, точно и своевременно осчетоводяване на стопанските процеси и операции;

3. Осигуряване на необходимия информационен поток към счетоводното звено;

4. Навременност на подаваната към счетоводното звено информация;

5. Структуриране на индивидуалния сметкоплан за целите на получаване на необходимата счетоводна информация;

6. Активно взаимодействие с отдела за управление на риска и другите звена на управляващото дружество за получаване на вярна и навременна информация за степента на изложеност на риск;

7. Наличие на програмни продукти, целящи автоматизиране на процесите, систематизиране на информацията, улесняване достъпа на данните от първичните документи и източници и надеждното им архивиране;

8. Организационна структура на счетоводното звено в съответствие с нуждите на управляващото дружество, при ясно определени права, отговорности и нива на достъп до информацията;

9. Ежедневно осчетоводяване на всички операции, както и преоценка на ценните книжа в портфейлите на клиентите и колективни инвестиционни схеми, управлявани от управляващото дружество, съобразно нормативните изисквания и възприетата счетоводна политика;

10. Ежедневно извличане, предоставяне на други звена и на ръководството на управляващото дружество, както и анализ на информацията за оценка на рисковете. Ежедневно изготвяне на баланс и аналитична оборотна ведомост и активно участие при изготвяне на ежедневните справки;

11. Предвиждане на коригиращи действия при допускане на грешки от различно естество в счетоводното звено;

12. Възможност за контрол на дейността от Съвета на директорите на управляващото дружество;

13. Надеждно съхраняване на хартиените носители на информация чрез осигуряването на подходящи помещения за това.

Чл.49. Управляващото дружество определя източниците на ценова информация, данните от които ще се ползват за преоценка на позициите в портфейла на клиенти или колективни инвестиционни схеми, управлявани от управляващото дружество, както и отговорните за това служители.

Чл. 50. Източници на цени са регулираните пазари на ценни книжа на които се търгуват ценните книжа.

Чл. 51. Източници на котировки могат да бъдат признати световни информационни агенции като REUTERS, BLOOMBERG и т.н. За оценка на българските държавни ценни книжа могат да се ползват котировки от първични дилъри за тях, като в този случай се изисква да се определят дилърите и отговорните лица за събиране и обработка на информацията.

Чл. 52. За всяка от позициите във финансови инструменти, които нямат текущи котировки за цени се определя метод за пресмятане на справедливата ѝ цена, като този метод се следва последователно. Отговорните за пресмятането на справедливите цени длъжностни лица, трябва да могат да дават разяснения по калкулациите и периодично да проверяват пригодността и адекватността на използваните методи.

Чл.53. Управляващото дружество следва да делегира отговорности на служители, които да следят за отклоненията в сетълмента по сделките с дългови инструменти, акции и валути.

IX. АДМИНИСТРАТИВНИ ПРОЦЕДУРИ

Чл.54.(Изм. с Решение на Съвета на директорите №136/10.02.2021 г.) Правилата и процедурите, уреждащи вътрешната организация и отговорностите в Управляващото дружество са подробно уредени в „Правила относно вътрешната организация” на УД „Смарт Фънд Асет Мениджмънт” ЕАД, като те съдържат и осигуряват:

1. идентифициране, събиране и разпространяване в подходяща форма и срокове на надеждна и достоверна информация, която позволява на всяко лице в Управляващото дружество да поеме определена отговорност;
2. ефективна комуникация по хоризонтална и вертикална линия и на всички йерархични нива на Управляващото дружество;
3. политики и процедури за разрешаване и одобряване;
4. политики и процедури за разделяне на отговорностите по начин, който не позволява един служител едновременно да носи отговорност по одобряване, изпълнение, осчетоводяване и контрол на сделките;
5. политики и процедури за достъп до информацията;
6. правила за управление на човешките ресурси.

Чл.55. Административни процедури, необходими за осъществяване да дейността на управляващото дружество са:

1. Процедура за одобряване или коригиране на вътрешните правила;
2. Наличие на система за вътрешен контрол;
3. Поредица от действия на служители, във връзка с осъществяване на дейността на управляващото дружество, съобразно издадения му лиценз;
4. Упълномощаване на служители за потвърждаване и подписване на документи в рамките на дейността на управляващото дружество;
5. Процедура за създаване, функциониране и управление на данните и документите в управляващото дружество, включително и тяхното архивиране;
6. Администриране и управление на информационната система;
7. Правила и отговорни служители за уведомяване на Комисията за финансов надзор относно дейността на управляващото дружество.

Чл.56. Във вътрешните правила управляващото дружество регламентира случаите на конфиденциалност при работа с вътрешна информация.

Чл.57. (1) В срок до един месец от края на всяка календарна година отделът за нормативно съответствие в Управляващото дружество извършва веднъж годишно проверка на процеса по управление и измерване на риска на ДФ.

(2) Проверката на процеса по управление на риска се документира, а отделът за управление на риска и останалите служители на Управляващото дружество оказват пълно съдействие на отдела за нормативно съответствие при провеждане на проверката.

(3) Констатациите от доклада на отдела за нормативно съответствие на свой ред се представят за разглеждане от изпълнителните директори на Управляващото дружество на заседание на Съвета на директорите, който прави анализ и съответно взема решение за запазване на статуквото, предприемане на допълнителни мерки за ограничаване на риска, промяна на стратегията за управление на риска, наказания или поощрения на служителите, имащи отношение към контрола на риска. Въз основа на направения доклад съветът на директорите може да приеме промени в правилата за управление на риска, които се внасят в КФН за одобрение по реда на чл. 18, ал. 1 и 2 ЗДКИСДПКИ в срок не по-късно от 7 дни след датата на приемането им.

Чл.58. В срок до 10-о число на месеца, следващ месеца, за който се отнася отделът за управление на риска изготвя ежемесечни отчети с цел оценка на риска на всяка позиция и на целия портфейл на Фонда, в т.ч. спазването на определените лимити, предприема мерки за ограничаване на рисковите позиции и докладва за това на изпълнителния директор.

Чл.59.(1) В случай, че в хода на обичайната си дейност или при осъществяване на проверките по-горе отделът за нормативно съответствие, отделът за управление на риска или член на Съвета на директорите на Управляващото дружество се натъкне на грешка, нередност, неправилна употреба на информация или данни, измами или злоупотреби, които могат да доведат или са довели до създаване на риск за договорния фонд, съответният служител/член на Съвета на директорите незабавно уведомява, както следва:

1. Отдела за нормативно съответствие и отдела за управление на риска – изпълнителния директор;

2. Член на Съвета на директорите – съветът на директорите, като в зависимост от сериозността на констатираното обстоятелство може да поиска свикване на съвета от неговия председател.

(2) По-висшият орган незабавно изслушва констатацията на съответния директор/служител и разглежда евентуалните доказателства към нея. В случай, че съответното обстоятелство е свързано и с поведението на служител/и на Управляващото дружество, задължително се изслушва и неговото обяснение. В срок до 3 работни дни от извършване на действията по предходното изречение, съответният компетентен орган е длъжен да класифицира съответното обстоятелство по вид риск, да приеме мерки за справяне с него и да натоварен конкретен служител с тяхното прилагане.

Чл.60.(1) Управляващото Дружество, от името и за сметка на Фонда, разкрива публично най-малко веднъж годишно информация със следното съдържание:

1. информация относно целите и политиката във връзка с управлението на рисковете поотделно за всеки риск, която включва:

а) политики и процедури за управление на различните видове риск;

б) структурата и организацията на звеното за управление на риска;
в) обхват и характер на системите за отчет и измерване на риска;
г) политиките за хеджиране на риска чрез деривативни инструменти и неговата редуция, както и политиките и процедурите за наблюдение на постоянната ефективност на процесите по хеджиране и редуция на риска;

2. информация относно използваните методи за оценка на всеки вид риск, както и описание на съответните вътрешни и външни показатели, които се вземат предвид при прилагането на метода на измерване.

(2) (Изм. с Решение на Съвета на директорите №213/14.02.2023 г.) Информацията по ал. 1 се разпространява чрез интернет страницата на Управляващото Дружество в срок до 30 дни от извършване на прегледа по чл. 34 и следва да остане налична до извършване на следващия преглед.

Х.ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Настоящите правила са приети от Съвета на директорите на Управляващото Дружество с Протокол № 17 от 08.06.2017 г., изм. и доп. с решение на СД взето с протокол № 24/28.08.2017 г., изм. и доп. с решение на СД, взето с протокол № 136/10.02.2021 г., изм. и доп. с решение на СД, взето с протокол № 143/25.03.2021 г., Решение на Съвета на директорите №207/16.01.2023 г., изм. и доп. с Решение на Съвета на директорите №213/14.02.2023 г.).